

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/259

Karar No : 1981/227

ÖZET: Sıkıyönetim ilânından 3 aydan daha önce işlenmekte beraber, sıkıyönetim ilânından olan olaylara ilişkin ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesindeki irtibat halindeki suça ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.N.

Sanıklar : Ali Çopur, Bekir Ünsal

O L A Y : 14.2.1979 günü, Tarsus Lisesi'nde öğrenci olan Nihat Kılıç dövülerek öldürülmüştür. Tarsus C.Savcılığı, 31.3.1980 günlü iddianamesinde, "Olay günü maktülün okumakta olduğu Tarsus Lisesi'nde aralarındaki siyasi görüş ayrılığı nedeniyle, sanıklar Bekir Ünsal, Ali Çopur maktülün okul içerisindeki soyunma odasına götürdükleri ve burada sopa ve benzeri cisimlerle darp ettikleri ve kaldırıldığı Mersin Akdeniz Hastanesinde tedavi altına alındığı ve bilahare 16.2.1979 günü öldüğü" biçiminde olayı anlatarak sanıkların kasten adam öldürmek suçunu işlediklerinden bahisle eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 448., 31., 33. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açmıştır.

1- Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi, 17.7.1980 gününde, 1980/61-71 sayılı ile; sanıkların üzerlerine atılı suçun işlenmesi için kişisel bir neden olmadığı, maktülün sağ, sanıkların sol görüşlü olmaları nedeniyle anılan suçun işlendiğinin dosyadaki belgelerde anlaşıldığı, bu nedenle suçun sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinde bulunduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi emsal kararlarına göre davanın mahkemelerinin görevine girmediği,

2- Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay ve İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 7.10.1980 gününde, 1980/1327-652 sayılı ile; dosya içeriğine göre davaya bakmanın mahkemenin görevinde olduğu kabul edilerek yargılamaya devam edilerek, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin değiştirildiği, 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/a maddesine göre, suçun bu maddede öngörülen süreden çok önce işlendiği ve 13/b maddesine göre bağlantı koşulunu saptamaya yeterli kanıt olmadığı, yasa ile yapılan bu değişikliğe göre görevli mahkeme açıkça belirlendiğinden dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne değil Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi ile Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

doğmuştur.

....//...

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Cema Bölümü, Ahmet H. Boysacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğu Şeref Tolunguş, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzüm ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 20.4.1981 günlü toplantıda geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'i raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcısının Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nurşefa Pandar'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü;

Suç, 12.9.1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Mersin ili Tarsus ilçesinde 14.12.1979 gününde işlenmiştir.

Dosya içeriğinden, sanıklarla, maktül arasında görüş ayrılığı bulunduğu, sanıkların, maktülü öldürmeleri için kişisel bir neden bulunmadığı, ölüm olayının görüş ayrılığından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Hernekadar maktülün babasına gönderilen imzasız maktupta, maktubu gönderenin özel bir isteğinin yerine getirilmesinde oğlunun dürüstlüğü yazılmış ise de, yazının sanıklara ait olmadığı ekspertiz raporuyla belirlendiğinden, olayın bu kişisel ve özel nedenden kaynaklandığı söylenemez. Aksine, olayın görüş ayrılığından kaynaklandığı; sanık Ali Çopur'un zabıtaca alınan ifadesiyle açıklanmaktadır. Hernekadar sanık zabıtaca alınan ifadesini sonradan kabul etmemiş ise de, devrimci yol sempatisini olduğunu açıkça itiraf etmektedir. Şu hale göre sanıklara atılı suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olup, yaşam hakkını ortadan kaldırmaya yönelik olarak işlendiğinden 7 sayılı Milli Güvenlik Konseyi Kararı'nın 4. maddesi kapsamına da girmektedir.

Sanıklara atılı suç, 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/a maddesinde belirlenen süre içinde işlenmemiş ise de, aynı yasanın 13/b maddesinde öngörülen sıkıyönetim askeri mahkemelerinin etkoyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı bulunmaktadır. Zira sanık, Devrimci-Yol sempatisini olduğunu itiraf etmekte, öte yandan zabıtaca alınan ifadesinde, sempati duyduğu anılan illegal örgütün görüşleri doğrultusunda birtakım eylemlere katıldığını söylemektedir. Ancak, sanığın bu beyanının, aksine; eylemleri bir bütün olarak değerlendirilinde sempati duyduğu örgütün görüşlerini paylaştığı, bu görüş doğrultusunda eylemlere girdiği, böylece örgüt sempatisini olma sınırlarını aştığı ve örgütle arasında örgütsel bir bağ olduğu da anlaşılmaktadır. Anılan suçların hepsinin ideolojik eylem olması, halen Devrimci-Yol örgütüne mensup kişilerin işledikleri kimi suçlara sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulması karşısında tüm bu bulgular 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesinde öngörülen bağlantı

ESAS NO: 1981/259

lunu saptamaya yeter nitelikte bulunmakta, bu bakımdan, davanın Askeri Vargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay ve İçel illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Vargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay ve İçel illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 7.10.1980 günlü, 1980/1327-652 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 20.4.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

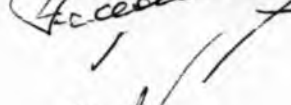
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

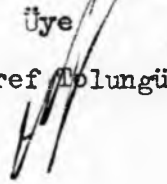
Üye

İsmail Oğuz

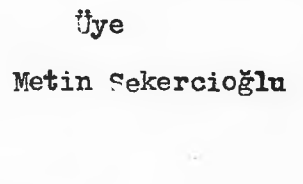
Üye

Şeref Dolungüç

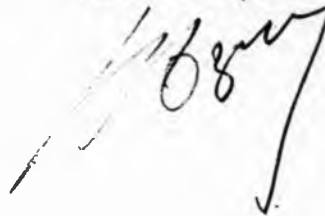
Üye

Metin Sekercioğlu

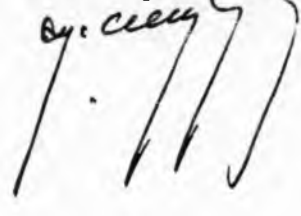
Üye

Servet Tügin

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç